

[Scientometrie]

Ladislav Hejdánek

◆ diktát, česky, vznik: 27. 8. 2007

◆ dictate, Czech, origin: 27. 8. 2007

[Scientometrie]

27. 8. 2007

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini Pro 3 preview]

Brát s přehnanou vážností a důležitostí scientometrii je prostě posedlost, která zapomíná na základní skutečnost, která odlišuje práci vědců od jakékoli jiné neintelektuální práce, kde se nemusí počítat s tím, že onen intelektuální pracovník ví, že něco takového jako scientometrie existuje a že se toho bude používat. Jinými slovy vědec, který není dost informovaný na to, aby věděl, že existuje něco takového jako scientometrie, může být správně scientometricky ohodnocován, pokud i ti druzí, kteří jej například citují, jsou podobně neinformovaní jako on. Jakmile se však mezi vědci rozšířila jedinou znalost toho, že se jejich práce bude scientometricky posuzovat, to jest, že bude záležet na tom, kolik jejich kolegů v témž oboru je bude citovat, tak si takoví vědci uvědomují samozřejmě – a zejména někteří mezi nimi to uvedou v praxi – že když budou v kontaktu s mnoha jinými vědci jejich oboru a když si budou navzájem natolik rozumět, že se navzájem budou hojně citovat, tak že si vylepší svou pozici při scientometrických výsledcích bez ohledu na to, jaká kvalita může být jejich práci přisuzována.

Prostě a dobře, dá se výsledek scientometrického šetření nebo měření vylepšovat tím, že se odborníci navzájem budou víc citovat. A naopak vědci, kterým to je protivné – a to bych chtěl zdůraznit, že to je velmi respektabilní odpor a já ho sdílím – tak ti se na to vykašlou, nebudou tolik citováni a výsledek bude jaký? Že ti hodně citovaní dnes nebudou citováni za několik let nebo desetiletí, a naopak ti, které nikdo necitoval nebo skoro nikdo, jenom málo lidí, tak budou citováni třeba za pět let, za deset let i za déle.

Prostě a dobře, scientometrie podporuje mimo jiné zájem vědců na to, aby ohlas jejich práce byl co možná okamžitý. A vůbec jim nejde o to, aby se starali o ohlas své práce za dlouhá období, aby ovlivnili práce vědců na dlouhá desetiletí. To je úroveň vědecké práce, ne jednotlivá práce, která je hodně citována. Ta citovanost vůbec nevypovídá nic o tom, jak důležitá ta práce je pro vývoj vědy; ta vypovídá jenom o tom, kolik lidí o ni má v tu chvíli, v tom roce nebo v těch několika málo letech, zájem a eventuálně kolik lidí má zájem na tom, aby prostě sami sebe nějakým způsobem zviditelnili tím, že ji budou citovat, a eventuálně se mohli dočkat, že i oni zase budou citováni z druhé strany nebo z druhých stran.

Konec. Dneska je 27. srpna.